

Šest kratkih zgodb

Andrej
Morovič

MAČICE

Utrjen sem od mnogih bojev in v naletu preskočil graben polnoletnosti. Prepričan sem, da s tem odstranjam zadnjo oviro na poti do popolne osebne svobode; brez obotavljanja sem najel prvo lastno stanovanje. Po naključju mi je ravno takrat v roke zatavalo polno denarja. Ker sem vedel, kako eksplozivno hlapljivo je to sredstvo, sem

ga takoj predal dalje: poravnal sem stanarino za leto vnaprej. V majhnem mestu, na obrobju klavstrofobične deželice, je bilo to dovolj dober razlog za določen napuh.

Nastanil sem se v getu luških delavcev, le nekaj korakov od starinskih zidov lokalnih zaporov. V soseski, začuda, nisem poznal žive duše. To je pripomoglo, da sem se še bolj zavzeto posvetil izvajanju svoje edine interesne dejavnosti. Nočni sprehodi, recimo jim tako, so postali skoraj poklic. Ko je odbila dovolj pozna ura in je samota ljubega domka postala nevzdržna, sem se odpravil ven. Izogibaje se redkim stožcem ulične razsvetljave, sem prožno napredoval od vrat do portala. Postajal sem v senci temnih vogalov in z vsemi čuti prebadal redka osvetljena okna, za katerimi so se hrupno oglašajoči proleti spravljali k počitku. Gnala me je nekakšna nuja in si vedno znova predstavljal toploto, ki jo proizvajajo dotikajoča se telesa, pa četudi izmučena, umazana, zavaljena in prežeta s ceneno pijačo. Če se mi je posrečilo prestreči kratek krik finalnega ljubezenskega napora, je bil vrhunec zadovoljstva. Potem me je odneslo dlje od ljudi, skozi podrte in zapuščene stavbe do primestnega močvirja. Tam je bila druga pesem, vse živo je bilo raznih duhov, prikazni in strahov. Spoznal sem jih do zadnjega, ki se kot živali valjajo v blatu. Slaba družba, res. Nek čut v meni je skrbel, da se nikoli nisem ustavil, da sem skozi opolzke vice šel vedno v enem kosu.

Pristaniške ograje so bile meja. Zame mala malica. Notri je bil drug, umeten svet. Morje rumene svetlobe. Kot prozorna senca sem se smukal med kiklopskimi halami, v katerih so bili uskladiščeni produkti človeške perverzности. Našlo se je vsega, od kitajskih copat do strupenih odpadkov industrijsko razvitih držav. Če se je le dalo, sem se dobro založil z naturalijami in jih ob ugodni priložnosti menjal za življenju neobhodne potrebščine.

Svitanje sem najraje dočakal v grmu poleg vhoda v tovarno. Imel sem čast občudovati nominalne vladarje naše države, kako se v vrsti pomikajo mimo vratarja in žigosajo delavske kartončke. Ko sem se nasitil njihovih

nemarno razoranih, pepelno sivih grimas, sem čez zapuščene soline pohitel do pomola, da bi še pravi čas ujel vrnitev ribiških barčic. Tiho sem opazoval sortiranje bornega plena, vdihaval mrtvaški vonj morja in motornega olja ter si skušal predočiti, kako je, če se zadaviš od zraka.

Prvo kavo sem spil v bifeju vizavi postaje milice. Sredi gneče dremotnih sivih uniform sem se predrzno, a uspešno skrival. Bila je neka erotika v tem. Z njo v trebuhu sem se splazil spat.

Edino moj sosed, suspendiran policaj, od katerega me je ločila zgolj lepenkasto učinkujoča stena, je zagrizeno skrbel, da me ni popolnoma obvladala življenjska sreča. Oprezal je za mano in si vse akribično beležil v upanju, nedvomno, da ga bo moj skalp pripeljal nazaj na izgubljeni položaj.

Nekega dne mi je sestra prinesla v dar negodni muc, želeč ju zaščititi pred nemilo usodo v personi najinega očeta, notoričnega eksterminatorja domačih živali. Požrtvovalno sem se jima posvetil in ju negoval, kolikor je to od upornišva omamljeno življenje dopuščalo. Rasli sta kot vrtnici v cvetličnjaku. Nikoli nista zapustili pragu stanovanja, ki resda ni bilo ravno majhno. Posebno dolga in nizka podstreha je bila zanju pravi raj. V njem sta divjali, da je bilo veselje. Motilo me je, da si nista kje zunaj izkopali mačjega stranišča. Ko mi je to presedlo, sem ju, naščuvan s pravičnim »parazitov pa ne bom podpiral«, neusmiljeno postavil na ulico. Preplašeno sta se stiskali druga ob drugo, milo mijavkali in se trepetajoče ozirali vame, ki sem ju z okna snemal na Super-8 film.

Strogim vzgojiteljskim prijemom v brk se nista hoteli privaditi zasvinjanim uličicam in preoceanskim podganam. Živeli smo skupaj, a nekako drug mimo drugega. Onedve sta se prepirali okoli skodele z usmratenimi kurjimi mlinčki, jaz pa sem olesenelo strmel v rastoči kupček odvrženih insulinskih injekcij in rjavečih cuffkov krvavljenege toaletnega papirja.

Nekoč, ne vem več zakaj, sem, kot bi se mi utrnila lučka, ponorel, totalno poživil. Začel sem ju klofati, brcati, preganjati sem ter tja. Bežali sta mi, seveda, in to me je razbesnilo do konca in čez. Pripravljen sem bil vzeti življenje. Metal sem ju ob stene in tla, ju stiskal za vrat kot blaznež, dokler nisem na tigričinem gobčku spazil krvi. Kot bi odščipnil, sem se umiril, utihnil, prisluhnil hropenju in brbotanju rdeče pene. Začutil sem mehko neogljenost v dlani, širjenje prožnih rebrc in sunkovito utripanje srca. Prelomil sem se. Začel sem božati, tolažiti, zdraviti z ljubeznijo. Napetih čeljusti, plav v obraz, sem jokal kot iz škafe, predobro vedoč, da nobena, še tako lepa gesta ne more zgladiti nepopravljivega.

WIEN – SÜDBAHNHOF

V kotu čakalnice kinka starka. Zahomotana je v siv plašč, nekaj takega. Noge v pošvedranih eskimo škornjih so čudno zvite, debele, črne žabe polne lukenj. Kot hiša iz kart je podrta vase, starka, prepognjena je kot zidarski meter, z brado globoko na prsih. Dolge minute ostaja nepremična, brez zraka. Tesno zamašeni nos se širi v prazno, vedno močnejše, kot

bi kakšna vijolična žival obupano zahtevala hrane. Srce bije, pljuča zahtevajo kisika. Glava se v valovih dviga. Slednjič sila podpritiska zmaga. Priškrnjeno hrkanje izda, za koliko so gnojne zapore v dihalnih poteh popustile. Bolj ko se vzravna, več zraka se prebije v notranjost. Doseže zenit. Razgali se mi od napora spačen obraz; pomodrele, zlepljene ustnice. Enkrat na vso moč vdihne, da ropotanje smrklja močno strese čakalnico.

Debelušni gospod z bretonsko čepico za trenutek dvigne pogled in razišče, kaj ga je zmotilo pri iskanju razglednice. Nosi belo spodnje perilo, nedvomno. Zato si, ko je opravljeno, s toaletnim papirjem popivna usteca sečnice, da se ogne rumenim madežem.

Mozoljast brstič bančnega uslužbenca mi skrivaško pošlje kisel, negotov izraz ogorčenja, nato demonstrativno začne preučevati številčnico zapestne ure. Že ve, koliko je ura, samo rutina mu še manjka in pivnati se mora naučiti.

V nasprotnem kotu se mečka negoden parček. Slep in gluhi je za vse okoli sebe in si z robotim praskanjem zbuja prve ljubezenske sline.

Starkina brada omahne kot sestreljen ptič. Obnemi, se kot bi odrezal spremeni v lasuljo posmrtni maske. Premor. Zadah čistil in omejenosti stiska grlo, čeprav je prostora za vse dovolj. Čakajoči decentno potonejo v ukvarjanje s samimi seboj. Počnejo to, kar naj bi počeli. Ni dvoma – raj opazujem dirigentko in čakam, da jo pena naslednjega cikla zopet dvigne na površje.

SPIRALA (SOVRAŠTVA)

Srebrno se lesketajoče letalo strmoglavlja. Se zdi, da počasi, ker visoko je nebo. Na njem piše El Al, na dolgo El Alamein, kjer je nekoč davno puščavska vihra Rommlu odpihnila kocke in partizanom na vseh frontah prižgala leščerbo zmagoslavja na koncu tunela. Zračno plovilo, pravi orjak, mučno počasi pada. Potniki kričijo, jokajo, se vsepočez plazijo proti repu. Kot mravlje na vršičke bilk, ko jesensko deževje preplavi travnike kraškega polja. V prvi vrsti drugega razreda sedijo štirje varnostniki. Tiste perfektne sorte. Šokantno mirni so, kakor se nič nenavadnega ne bi godilo. Pestujejo vsak svoj polavtomatski ouzo in zaverovano buljijo v mali ekran nad svojimi glavami. Na njem se pravkar odvija bombastična sekvenca pikiranja ameriškega boeinga. Mohamedanski neverniki so vnovič stegnili svoje satanske kremplje po čisto belo nedolžnih žrtvah?! Posnetek je narejen iz subjektivne perspektive, varnostniki pa še vedno nočejo spregledati. Neverjetno, držijo se kot plagiati iz gipsa, takole napol odprtih ust, jim niti zrkla ne trznejo... Z njimi nekaj ni v redu. Vprašanje, če so sploh še med nami. Letalo je že povsem blizu. Železna pokrovka tišine po malem oksidira. Puščavi je še vedno dolgčas, edino zenica zastrtega očesa za spoznanje zažari. Gora aluminija in človeških tragedij topo trešči v pesek. Koprne žoltavega prahu se nerade, malodane jezno dvignejo. Ko so sesedejo, ni njih volja nič boljša. Večno mirovanje spaljene atmosfere tiransko izmeri dolžino minljive katastrofe.

Gorka kapljica maščevanja – nedvomno gre za neko neznano, jako žilavo litino – obotavljivo zdrkne v plavž mržnje.

ZNOVA POSKUSITI

Gledam vase, napenjam kino živce spomina, da bi zaznal njeno lice. Na vse pretege ga vlečem iz postane sirotke pozabe. Vrv je spolzka, tovor težek. Nevoljno se mi bliža kot okostje potopljene karavele. Voda je klinično mrtva, vidljivost nikakršna. Izmed apnenčastih vej ogolelih koral se vrtinčijo sive nitke židkega blata. Frfotajo kot jata bolehnih golobov. Zgledam ga, je to njen obraz? Preluknjan je z okuženimi iglami, gorgonzolska plesen ga je že skoraj v celoti snedla. Ostanke polti utripajo kot šobe hobotnic. Linije modrikastih kosti se razgublajo v nejasnem valovanju. Barva oči, las, polnost ustnic, oblika nosu – ne vem več. Če sem sploh kdaj. Tekstura ušes, zakrivljenost bradice? Konture silovito, nesmrtno ljubljene telesa? Ha, ha, da ne škripnem od smeha. Da ne vdrem v grobo stesan zaboj pod rušo. Da ne pozabljem peklenščka. Stoj, nekaj še zmorem priklicati: ličnice! Bile so plemenite in lasje so bili gladko speti v čop. In živahna, neugnana energija je kar pršela iz nje. V njej sem plaval kot račje v reki. Raztapljal sem se v njej kot sladkor v mleku. Seveda, pozabil sem, čemu se je zlila proč, v lijak, v arteške vodnjake. Se spojila z vsem drugim, iz česar je bila nekoč tako živo izstopala, da sem se zapalil in zgorel v enem zamahu. Zato ne vem več, me ni več dosti ostalo. V prsih se mi nekaj zgane, zavem se oreška v prazni šatulji. To je vse, kar sem ohranil od velikega balona, ki me je konzumiral s svojim ognjem. Pod hrustancem poljubnega rebrca hrešči nek škratek, brbota, kliče tvoje ime. Tudi njega še nisem pozabil. Piškavi škratek dela velike oči. Poka mehurčke slin na ustih. Prosi, pravzaprav kar zahteva, ihtavo cepetaje, naj odrešitev primaršira od zunaj. Iz brezmejne dalje in sama od sebe.

RAZLIKA MED PRIJATELJEM IN LJUBIMCEM

Prijatelj me je nenadoma zapustil. No, ni bilo tako nenadoma, že nekaj časa se je kuhalo, ampak on je bil tisti, ki se je potrudil do prgišča dodatne energije in me seznanil, oprosti, sprememba načrtov, jutri odpotujem. Osuplo in hkrati milo kot govedo koljača sem ga pogledal, on pa je obrazložil, da prijateljstvo ni ljubezen. Pogoltnil sem kosem suhe slin in ga vprašal:

»Kako veš, da je to med nama prijateljstvo in ne ljubezen?«

Ni mi odgovoril, obrnil se je na peti, si na krepko ramo zadegal mornarsko vrečo in me zapustil. Obležal sem kot kuščar, zadet od ledenega groma. Neudeleženo, od daleč sem sledil ugašanju korakov po stopnišču navzdol. Nenadoma me je nekaj prebilo, krik obupa, joj ne! Planil sem k oknu, vroč, odločen se boriti zase, za naju. Težka zavesa je kar prhnila vstran. Zagrabil sem kljuko okenskega krila, udaril s čelom ob šipo ter ga onemelo, izpraznjen kot vreča pustil odštorkljati prek dvorišča. Prijatelju ne

delaš scen. Ne, ne, vse lepo pogoltnoš in počakaš, da mine, čeprav ne mine nič.

Od takrat me trpinčijo bolečine v gastro intestinalnem traktu. Ko skozme završi sila spomina, klecnem, napeto prislunhem, če se bo kaj nežnega v meni zdrobilo, pod težo žlindrastega balasta. Topo žgoče neugodje zlagoma tone v globine trebuha, pada kot krom-vanadijev ključ skozi žabji mrest. Ko prožno trkne ob dno, se brez naglice začne vračati. In tako dalje. Grizem spodnjo ustnico. V mojih zariplih licih sta dve prikupni luknjici, vem. Mokro je. Stiskam prstan zadnjičnih mišic, da mi ne uide.

Dvom v uspeh je, realno gledano, utemeljen.

NARCIS IN KRIZANTEMA

Pred ogledalom. Pustim pasti oblačila, da se pokaže prelesten stas: strune, pentlje, akordi finih mišic pod tenko, polprosojno rjuhico maščob, ki ostrini kit doda milino.

Nastavljam se srebrnemu steklu, da enkrat v prostem teku preizkusim kvanti – in kvalitete rezanja družabnih ovinkov. Seksi sem kot grom. Zamolklo lesketajoča se koža, mehka kot nič na tem svetu, je moj zaklad, moja varnost. V sebi nosim trebušček Marilyn Monroe. Bistveno manjši je, ker so drugi časi, a še bolj privlačnejši. Vso težo uspeha, ki ni prišel čez noč, prenesem na eno stopalo. Ritni hlebček se na mestu samem elegantno izboči. Sramežljivo kot mister univerzum upognem desno nogo predse ter zasukam torzo za šestinko kroga. Zadržana osvetljava še poudari baletniško razčlenjenost oprsja. Dvignem brado, nosi me od ponosa, na tilnik si slogovno zrelo položim dlani, tako da mi komolca izzivalno ciljata v nebo. Če grem tak zdaj na glavno ulico našega mesta, bodo možje ponoreli, ne oziraje se na spodobnost in tihe prepovedi, ki še vedno veljajo. Če za spoznanje razmaknem tole zadnjico, jih bo nekaj stoprocentno omedlelo. In ženska usta, slepa od mesenega pohlepa, se bodo tepla za lesketajoči se dragulj mišičnega prstana, iz katerega mi, ne razumem, venomer curlja vodena kri.

Sinteza žensk in moških sem, destilirana erotika. Nič posebnega; ne tič ne miš. Svojega lastnega nimam nekako nič. Nikamor me ne vleče, v nobeno smer. Vedno samo čakam, čakam, da pride kdo mimo in me prebode z bliskom energije, ki med prečkanjem globin mojega telesa spremeni predznak in me še isti hipec zapusti. Švigne v svet, v katerem se godijo velike reči.

Pušča me vsega samega, da stojim kot pušelj suhih rož v prazni steklenici vina pred spoliranim zrcalom.